

00:12

Vet du vad de här vita bollarna är för något? Jo, det är bomull!

00:19

Av de här vita bollarna kan vi tillverka tyger. ... Dina jeans är troligtvis gjorda av bomull. Och kanske din t-shirt.

00:32

Bomullsplantan är en buske som kan bli omkring en meter hög. Den har stora, oftast gula, blommor.

00:43

Buskens frukter innehåller frön som har långa *fibrer*, det är de som ser ut som bollar. Man kan också kalla det för *ull*. Namnet bomull betyder faktiskt *ull från träd*.

01:00

Man plockar fibrerna och spinner tråd av dem. Av tråden kan man sen väva tyg och tillverka kläder och andra textilier.

01:11

Bomull är ett av de vanligaste materialen i våra kläder.

01:19

Avsnitt: Så odlas bomull

01:24

Bomullsplantan är svår att odla och den har en hög miljöpåverkan. Den behöver mycket vatten för att kunna växa, men den är samtidigt känslig för regn.

01:37

Därför trivs den bäst i torrare klimat där den *konstbevattnas*. Konstbevattning betyder att man leder vatten från till exempel ett vattendrag för att vattna sin odling.

01:54

För att tillverka ett par jeans behövs ungefär *10 000 liter* vatten, det är ungefär lika mycket som ryms i *50* badkar!

02:06

Bomullsplantan angrips lätt av insekter, *skadedjur*, och därför används ofta kemikalier och bekämpningsmedel när bomull odlas. Medlen är dock skadliga både för oss människor och för naturen.

02:26

Men det finns *ekologiska* bomullsplantager som inte använder några kemikalier.

02:35

Bomullsplantan har vi odlat i ungefär *9 000* år. Den är en av våra äldsta *kulturväxter*. En kulturväxt innebär att människan har haft nytta av den; till exempel för att tillverka saker, eller för att äta, och därför fortsatt att odla den.

02:59

Avsnitt: Varför är det viktigt att välja rätt bomull?

03:06

De största producenterna av bomull är framför allt Kina, Indien, USA, Pakistan och Brasilien.

03:18

Det mesta av bomullen handplockas! Men på stora odlingar i vissa länder har skörden mekaniserats. Det vill säga att man använder sig av maskiner vid skörden.

03:33

När bomullen har skördats rensas den från frön och andra rester, och paketeras för att säljas vidare för att **spinnas, vävas** och bli till tyg.

03:47

Det är viktigt att tänka på *hur* bomullen har producerats. I en del länder har arbetarna odugliga arbetsvillkor, som till exempel låga löner och långa arbetsdagar. Är din bomullsprodukt *väldigt* billig så kan det vara ett tecken på det.

04:05

Nästa gång du klär på dig, kan du titta på etiketten. Kanske är din favorit-t-shirt tillverkad av bomull? Bomull är ett material där det är extra viktigt att välja produkter som har tillverkats på ett **hållbart** sätt. Det kan du ofta se på märkningen.

04:30

Ska du köpa kläder eller textilier av bomull – välj gärna *begagnat*, eller välj de som är *ekologiskt* producerade. Då gör du en insats både för miljön och för andra!